

ועדה לקליטת עליה

ב' אייר, תשפ"ו
19 אפריל, 2026
סימוכין: 2026-0103-213

דוח מישיבה מספר 7 של הוועדה לקליטת עליה שהתקיימה ביום רביעי, ז' בניסן תשפ"ו (25.03.2026)

השתתפו:	מר שמואל מרציאנו גב' לורה ורטון מר יהודה אלכסנדר פרוידגר	משנה לראש העיר, יו"ר הוועדה חברת הנהלה חבר הנהלה (מ"מ חגית משה)
לא השתתפו:	מר אדיר שוורץ מר אלחנן מנחם גרוסבוים מר אהרון דוד בלומנשטוק מר יוסף חיים מועלם מר יוחנן ויצמן	סגן ראש העיר משנה לראש העיר חבר הנהלה חבר הנהלה חבר הנהלה
נכחו:	מר אלדד רבינוביץ מר פיני גלינקביץ גב' עינת בן יהודה מר ישראל גירמי כהן מר יגאל שטיינמן מר דניאל גריץ גב' שוסטרמן סבינה עו"ד דן בן טל הרב אריה קצין גב' חיה רוזנשנטין מר אלעזר בוגוסלבסקי מר משה שתקין מר יונתן אמואל מר אברהם אבי חדאד	חבר מועצה מנהל הרשות העירונית לקליטה ועליה מנהלת מחלקה בכירה לקליטה בשכונות, רשות הקליטה מנהל תחום קליטה ועידוד עליה, הרשות לקליטה ועליה עו"ס מרכז תחום קליטה-רווחה, הרשות לקליטה ועליה רכז עולים, רשות הקליטה מדריכה ומנהלת מוקדי עליה בשכונות ראש צוות בכיר ליעוץ אגפים, אגף ייעוץ וחקיקה חבר ועד ארגון עליה RIZE מנהלת במחלקה לדוברי רוסית במרכז הנשים אור חיה מתנדב בקהילת עולים רוסים, ברמות מתנדב בקהילת עולים רוסים, ברמות עוזר למשנה ראש העיר, שמואל מרציאנו עוזר למשנה ראש העיר, שמואל מרציאנו

מזכירת הוועדה: חנה הרצל

ועדה לקליטת עלייה

על סדר היום נדונו הנושאים הבאים:

1. דברי פתיחה - מר שמואל מרציאנו, משנה לראש העיר ויו"ר הוועדה

מר שמואל מרציאנו, משנה לראש העיר ויו"ר הוועדה, פתח את הישיבה וברך הנוכחים.

2. תמונת מצב הקהילה הרוסית-חרדית בירושלים

א. מר דניאל גריץ – רכז עולים, רשות הקליטה

מר דניאל גריץ הציג את נתוני עליית דוברי הרוסית לירושלים וציין כי חלה ירידה בהיקף העלייה בשנים האחרונות. כמו כן הציג סקירת נתונים על מצב העולים בעיר לפי פילוח של גיל, רמה דתית, קהילות, שכונות מגורים ומוסדות חינוך.

מר גריץ התייחס לאתגרים עמם מתמודדות משפחות העולים, וביניהם: פערי תיווך בהבנת מערכת החינוך והמבנה המגזרי הייחודי לישראל, אתגר במציאת מענה חברתי-קהילתי וחוסר מודעות לשירותים המקובלים במגזר החרדי, כגון גמ"חים והטבות. בנוסף קיימת נטייה בהליכים בירוקרטיים להסתייע ברבנים ואנשי ציבור במקום בגופים ממשלתיים. לאור כך הדגיש את הצורך בעבודה משותפת של העירייה ורשות הקליטה עם כלל העמותות ואנשי ציבור בקהילות, תוך יזום ימי עיון והגברת המודעות לשירותי העירייה, במטרה לעודד עלייה ולהבטיח קליטה מוצלחת.

מצ"ב מצגת.

ב. הרב אריה קצין – חבר ועד ארגון RIZE

מר אריה קצין הציג את פעילות ארגון RIZE - 'עלה': מרכז קהילתי וחברתי המיועד עבור עולים צעירים דוברי רוסית. מטרתו המרכזית של הארגון היא טיפוח מנהיגות צעירה וחיבור לשורשים יהודיים תוך שילוב מסורת יהודית עם אורח חיים מודרני, וכן חיזוק הזהות הציונית באמצעות קיום תוכניות מנהיגות, סדנאות ואירועים חברתיים כגון ארוחות שבת, טיולים ועוד.

בנוסף, מר קצין התייחס לתופעת עזיבת העולים את הארץ לאחר שירותם הצבאי. כדי להתמודד עם אתגר זה, הארגון מפעיל את פרויקט הדגל "עליית-טק": תוכנית המייצרת עבור צעירים דוברי רוסית אופק תעסוקתי יוקרתי בתחום ההיי-טק, ובכך מעודדת אותם לבנות בישראל את עתידם המקצועי והאישי.

ג. מר אלעזר בוגוסלבסקי ומר משה שציטקין – נציגי קהילה, שכונת רמות

מר אלעזר בוגוסלבסקי ומר משה שציטקין הציגו את פעילות קהילת דוברי הרוסית בשכונת רמות. כמו כן הציגו סקירה של מגוון תחומי פעילות הקהילה, ביניהם: מעטפת תמיכה כלכלית, ביטחונית ותעסוקתית, תוכניות תרבות אירועי יהדות ועוד. בנוסף הדגישו כי הארגון מסייע לכלל העולים בכל הדרוש להם, ללא הבדלי דת ומגזר, וכי הארגון פועל באופן עצמאי לחלוטין.

מצ"ב מצגת.

ד. גב' חיה רוזנשטיין – מנהלת במחלקה לדוברי רוסית במכון 'אור חיה'

גב' חיה רוזנשטיין סקרה את פעילות מכון 'אור חיה' עם עלות דוברות רוסית, וציינה את התמיכה הרחבה שמעניק המכון לעולות בתחומי האינטגרציה שלהן בישראל, כגון: עידוד להשתלבות להשכלה גבוהה, חיזוק הזהות היהודית דרך חיבור לארץ, שבתונים, שיעורי יהדות ועוד. בנוסף ציינה לשבח את שיתוף הפעולה הקיים בין הארגון לעירייה.

ועדה לקליטת עליה

3. דברי סיכום - מר פיני גלינקביץ, מנהל הרשות העירונית לקליטה ועליה

מר פיני גלינקביץ הודה לנוכחים וסיכם את הדיון. בדבריו, עמד מר גלינקביץ על הצורך של העירייה להיעזר בידע והניסיון של הארגונים הפועלים בקרב קהילות העולים החרדיות והדתיות, שכן קיים אצלם מידע נרחב ואמין מהשטח שלעיתים אינו מצוי בידי העירייה. כמו כן ציין כי הבנת נקודות השוני בין הקהילות השונות, היא המפתח למתן מענה מקצועי ומדויק לעולים, וכן עודד יצירת שיתופי פעולה והעמקת ההיכרות עם הארגונים והעמותות.

4. דברי סיכום - מר שמואל מרציאנו, משנה לראש העיר ויו"ר הוועדה

מר שמואל מרציאנו, משנה לראש העיר ויו"ר הוועדה, הודה לכל המשתתפים על תרומתם לדיון הפורה.

תמליל הישיבה מצ"ב והוא מהווה חלק בלתי נפרד מהדו"ח.

בברכה,

שמואל מרציאנו
משנה לראש העיר
יו"ר הוועדה לקליטת עליה

וועדת קליטה עיריית ירושלים
מרץ 2026

קהילה חרדית דוברת רוסית בירושלים – מיפוי, אתגרים ועידוד עלייה

JERUSALEM
MY HOME ♥

תושבי ירושלים דוברי רוסית כללי

שכונות עם יותר מ-2,000 תושבים

קריית יובל

קריית מנחם

גילה

מרכז העיר

פסגת זאב

נווה יעקב

תלפיות מזרח

תלפיות

תושבים דוברי
רוסית בירושלים

50.000

*נתונים אלו לקוחים ממקורות פתוחים, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בישראל, המכון הסטטיסטי של ירושלים-המחקר השנתי, דוחות משרד העלייה והקליטה, דוחות שנתיים הסוכנות היהודית, מערכת מידע של ראשות עלייה וקליטה עיריית ירושלים, מאמרים בעיתונים ישראלים.

תושבי ירושלים דוברי רוסית דתי

תושבים דוברי רוסית בירושלים:

▪ שומרי מסורת

▪ דתי

▪ חרדי

שכונות עם קהילה דתית וחרדית דוברי
רוסית, בית כנסת ורב קהילה:

▪ רמות

▪ מרכז העיר

▪ פסגת זאב

▪ הר נוף

עולים דוברי רוסית
מתקשים בהבנה לאיזה
קבוצה הם שייכים בעקבות
כך יוצא שהקבוצה הכי
גדולה היא שומרי מסורת
וכשהם מגדירים את עצמם
זה הולך לפי קוד לבוש
ומוסדות חינוך

*נתונים אלו לקוחים ממקורות פתוחים, הלשכה המרכזית
לסטטיסטיקה בישראל, המכון הסטטיסטי של ירושלים-
המחקר השנתי, דוחות משרד העלייה והקליטה, דוחות
שנתיים הסוכנות היהודית, מערכת מידע של ראשות עלייה
וקליטה עיריית ירושלים, מאמרים בעיתונים ישראלים.

אפיון תושבים דתיים וחרדים דוברי רוסית

משפחות / גיל +40

חינוך:

- מעדיפים לשלוח ילדים לבתי ספר לפי הגדרות - חידרים וישיבות, ממלכי דתי תורני, ממלכתי דתי
- לרוב המשפחות חשוב לימודי חול משולבים ותעודת בגרות

חזרה בתשובה:

- לפני עלייה והמשיכו בארץ
- התחילו בארץ

רמת דתיות:

- שומרי מסורת
- דתיים
- חרדים

גלי העלייה האחרונים:

משפחות מגיעות מערים גדולות עם קהילות שהיו מארגנות להם פעילויות וחגים יהודיים והעולים מחפשים זאת גם פה, אין הבדל בין עולים מרוסיה ואוקראינה

אפיון תושבים דתיים וחרדים דוברי רוסית

צעירים

חזרה בתשובה:

- מעטים התחילו לפני והמשיכו בארץ
- הרוב מחפשים ליווי מארגונים, קהילות ועמותות

חינוך:

- חלק מהצעירים למדו בבתי ספר יהודיים לפני עלייה
- לרוב הצעירים חשוב ללמוד מקצוע ולקבל תואר

גלי העלייה האחרונים:

צעירים מגיעים מערים גדולות עם קהילות שהיו מארגנות להם פעילויות וחגים יהודיים, והעולים הצעירים מחפשים זאת גם פה, אפילו יותר מהמשפחות

רמת דתיות:

- שומרי מסורת
- דתיים
- חרדים

קשיים לעולים דתיים דוברי רוסית

מחפשים קשרים חברתיים
וקהילתיות
ולא תמיד מקבלים מענה

מערכת החינוך בחול ובארץ שונה לחלוטין.
העולים זקוקים לליווי והסברה על מערכת
החינוך, המגזרים השונים והנהלים
(קוד לבוש, טלפונים)

הרבה עולים מעדיפים לקבל
מענה על בעיות בירוקרטיות
דרך קהילות ורבנים ולא דרך
גופים ממשלתיים

הרוב לא מודעים ולא משתמשים בשירותים
של העולם החרדי כגון: גמחי"ם, חילוק מזון
לחגים וכרטיסים להופעות
חרדים ודתיים דוברי רוסית פותחים מקומות
משלהם למען הקהילה

תוכנית עידוד עלייה בקרב משפחות דתיות דוברי רוסית

רקע וצורך בפרויקט

- ירידה בהיקף העלייה בקרב דוברי רוסית ב-2024-2025, יש צורך לעבוד בצורה ממוקדת יותר
- משפחות דתיות דוברות רוסית – קהל טבעי לירושלים
- יש קהילה דתית דוברת רוסית שכמעט לא רואים בנתונים העולים לא מגיעים למערך הקליטה העירוני
- הפתרון – לעבוד ביחד עם קהילות, ארגונים ועמותות לצורך הגדלת עידוד עלייה

תוכנית עידוד עלייה בקרב משפחות דתיות דוברי רוסית

שנת 2026

- הרחבה משמעותית של שיתוף פעולה בין העירייה והקהילות, הארגונים והעמותות בארץ ובחו"ל להגדלת עידוד העלייה והצלחת עולים חדשים בירושלים
- העלאת המודעות בקרב העולים לשירותי רשות העלייה והקליטה בעיריית ירושלים
- חיזוק וסיוע לקהילות, ארגונים ועמותות מאגפי העירייה ומתנסי"ם בשכונות
- איסוף נציגים מכל הארגונים, הקהילות והעמותות לפורום, בניית שיתופי פעולה ותוכנית עבודה עם ראשות העלייה והקליטה עיריית ירושלים, למען עידוד עלייה ולתושבי ירושלים החדשים

רמות — בית היהדות הרוסית-דוברת בירושלים

קהילה יהודית שומרת תורה, רוסית-דוברת – כנראה הגדולה בעולם
במסגרת שכונה אחת

+450

משפחות שומרות
2,500-3,000 איש

+700

משתתפי קבוצות מסנג'ר

+750

משתתפי אירועי שבת

100

משתתפי מרכז הגנה עצמית

שכונת רמות, ירושלים

למעלה מ־60,000 תושבים – אחת השכונות הגדולות בירושלים.

כאן צמחה אחת הקהילות היהודיות השומרות תורה, הרוסיות-דוברות, הגדולות בעולם – במסגרת שכונה עירונית אחת.

100% מהמשתתפים – עולים וצאצאיהם. זה לא מקרי – זהו פרי עבודה רבת שנים של אנשים שבחרו ברמות כביתם.

3,000–2,500

איש – גרעין מאורגן

+450

משפחות שומרות – גרעין הקהילה

+750

משתתפים בסעודות שבת

+700

משתתפים בקבוצות מסנג'ר

מודל האחדות

ברמות חיים יחד יהודים דתיים וחילוניים. תושבים חילוניים שאינם מתכננים לשמור מצוות אומרים ישירות:

«אנחנו מרגישים בנוח כאן ולא מתכוונים לעזוב לשום מקום»

רמות היא מודל חי של אחדות יהודית – כיצד יכולים לחיות יחד יהודים שונים בישראל, לא רק בלי לפגוע, אלא אולי אף לעזור זה לזה.

ארגונים וקהילות

✦ **תולדות.רו** – מרכז יהודי בינלאומי עם פעילות ער ברמות

✦ **ישיבת הר"ן** – ארגון דתי מקומי

✦ **קהילת הרב דובוב**, חב"ד

✦ **קהילת בית שושה**, חב"ד

✦ **יד רמה** (הרב גולדשטיין)

קבוצות מסנג'ר – 600+ משתתפים

«רכישות משותפות»

«מרכז הגנה עצמית»

«עזרה»

«נשים רמות» 250

«גברים רמות» 150

כל האמור קיים ללא תמיכה ממשלתית – על בסיס יוזמה ומשאבים אישיים. אין סגל, אין תקציב, אין משרד.

סיוע לעולים חדשים

חיפוש דיור, עבודה, חינוך לילדים. ליווי למשרדים, עזרה במסמכים ותרגום. מהירות תגובה – גבוהה ביותר.

ייעוץ מקצועי

עורכי דין, בנקאים, רואי חשבון מייעצים בחינם – לעסקים, מסים, מוסדות המדינה. לכולם, לא רק לעולים.

תמיכה חברתית

עזרה בארגון חתונות, בר מצוות, תמיכה במצבי משבר. רשת אנשים שמגיבים ברגע.

אימונים ספורטיביים

אימונים קבועים לילדים ולמבוגרים כחלק מחיי קהילה מלאים.

תוכניות לילדים ולנשים

חוגים, סדנאות יצירה, תמיכה פסיכולוגית. בחירה אישית של גן ובית ספר לכל ילד.

לימוד תורה

שיעורים לגברים ולנשים. כוללות יומיות וערביות. לכל רמה – מהמתחילים ועד הלומדים ברצינות.

פעם בחודש – סעודת שבת ערבית במסורת אחת מקהילות ישראל בעולם. במשך שנה נערכו **9 סעודות**:

«שבת יהודי ברה"מ»

MA מרוקאית

IT איטלקית

FR צרפתית

GE קווקזית

YE תימנית

UZ בוכרית

מגה-שבתון «דרום אמריקה» 🌐

מטבח אותנטי + דברי תורה + שיחה חיה + אורחים מיוחדים.

מי שבא בפעם הראשונה – נשאר. עולים חדשים מוצאים כאן את שכניהם.

+750

משתתפים בסך הכל

מגה-שבתון «דרום אמריקה»

סעודה מרוקאית

סעודה אשכנזית

שבת יהודי ברה"מ

סעודה איטלקית

סעודה תימנית

סעודה בוכרית

▶ סרטון 3

▶ סרטון 2

▶ סרטון 1

מבשלים בעצמנו. מקבלים את כולם. +750 משתתפים בסך הכל.

רבים מאלה שהגיעו עם תוכניות לא מוגדרות – «לשהות זמנית» – נשארו ברמות בדיוק בגלל החוויה הזו. כי ראו: יש על מי לסמוך, יש עם מי להישאר.

מסקנה מרכזית: קבלת פנים חמה ואנושית פועלת טוב יותר מכל תוכנית ממשלתית. אנשים נשארים היכן שמקבלים אותם בשמחה.

180-150

עולים חדשים התקבלו לפסח של שבעה ימים

בשנה הראשונה למלחמת רוסיה-אוקראינה – פרויקט אוטונומי לחלוטין, ללא מעורבות ממשלתית:

אוכל כשר לכל שבעת ימי החג 🍽️

סדר פסח 🕒

סיורים בארץ ישראל 🚌

תוכנית מיוחדת לילדים 👧

הוקם בתקופת החמרת האיום הטרוריסטי, בשיתוף משטרת ירושלים. רמות מוקפת בכפרים ערביים עם עשרות אלפי תושבים.

20

כוח תגובה מהיר
מזוין ומצויד

100

משתתפים מוכשרים
(צבאי, רפואי, הצלה)

אימונים מקצועיים בירי, טקטיקה וקרב מגע

ציוד, אבזור ונשק — על חשבון הקהילה בלבד

סיורים בתיאום עם משטרת ירושלים וגורמים רשמיים

אנחנו מחזקים את המבנים הממשלתיים — לא מכפילים אותם. צו"ר מגן על השכונה עד להגעת הכוחות המוסמכים.

סרטון 2

סרטון 1

אלעזר בוגוסלבסקי
בן 62 • עולה מסנקט פטרבורג • 34 שנים בישראל, 6 ברמות
25 שנה במכירות והיי-טק. עוסק בפרויקטים של קירוב וסיוע לעולים.
משתתף פעיל בצו"ר ובכל רשתות הסיוע ההדדי הרוסיות-דוברות בשכונה.

משה שציטקין
בן 50 • עולה מקייב • 12 שנים בישראל
אב לארבעה ילדים. לשעבר סגן נשיא שיווק קרלסברג אוקראינה, בעל חברת ייעוץ.
ברמות: מתאם צו"ר, מארגן סעודות שבת, מנהל קבוצות «גברים רמות», «עזרה», «הגנה עצמית» – **+350**
משתתפים.

משה שציטקין
בן 50 • עולה מקייב • 12 שנים בישראל
אב לארבעה ילדים. לשעבר סגן נשיא שיווק קרלסברג אוקראינה, בעל חברת ייעוץ.
ברמות: מתאם צו"ר, מארגן סעודות שבת, מנהל קבוצות «גברים רמות», «עזרה», «הגנה עצמית» – **+350**
משתתפים.

»כאן באים לביקור ללא רשות,

כאן אין קנאה ואין שנאה»

אנחנו בונים לא רק שכונה – אנחנו בונים בית יהודי משותף, שבו הכוח באמונה ובאחדות.

משה שצ'טקין • אלעזר בוגוסלבסקי
מתאמי חיי הקהילה של רמות • כ"ה במרץ 2026

הוועדה לקליטה ועליה – תמליל

מספר הוועדה : 7

מקום ההתכנסות : אולם הנהלה 2

תאריך הוועדה : ז' בניסן תשפ"ו (25.3.2026)

מזכיר הוועדה בדיון : חנה הרצל

שעת תחילת הוועדה : 16:22

שעות סיום הוועדה : 17:29

התמליל נכתב ע"י חברת גולד וורק ולא עבר בדיקה או הגהה ע"י גורם כל שהוא בעיריית ירושלים
עיריית ירושלים וחברת גולד וורק עושים כל שביכולתם על מנת לייצר תמליל איכותי ובעל ערך. עם
זאת מודגש כי קריאה בתמליל צריכה להיעשות באופן מושכל תוך הבנה שיתכנו טעויות ו/או
השמטות מסיבות אובייקטיביות שונות.

גולד-וורק ת M ג R ים גולד וורק תמלול והקלטה

יו"ר שמואל מרציאנו :

אוקי, מוקלט. אני שמח לפתוח את ישיבת היום, מספר 7 של וועדת קליטה ועלייה. אנחנו נמצאים איתנו חברי מועצה, לורה וורטון ואת אלדד רבינוביץ' כמובן, מנהל רשות הקליטה פיני, וכולם. אז אנחנו היום החלטנו לדבר על העניין של העולים דוברי רוסית, חדשים, שהבנתי שבשנים האחרונות יש פחות שעולים לירושלים, אבל בעבר כן, חלק גדול מהרוסים היו כן מגיעים פה בירושלים. ראיתי את המצגת כבר לפני שאני, יותר מידע, ונכון שבשנתיים האחרונות אולי שלוש, השקענו קצת יותר בציבור הצרפתי, ציבור החרדי שדברים שלא היו בפרק בקדנציות הקודמות, וזה חלק מהאוכלוסייה פה בירושלים, אבל מאוד חשוב גם לשרת את כולם, רוצים את כולם פה. כל מי שהחליט להגיע לירושלים חשוב, זה דבר, אנחנו אוהבים את כולם, רוצים את כולם פה. כל מי שהחליט להגיע לירושלים שיהיה פה טוב בעזרת השם. אז הבאנו, הבנתי שיש פה נציגים של קהילות, של עמותות, אז נתחיל עם סדר היום, ואחר כך אני אסכם בסוף, בסוף הוועדה. אז נתחיל עם תמונת מצב הקהילה הרוסית חרדית בירושלים עם רכז עולים, דניאל.

דניאל גניץ :

כן,

שמואל מרציאנו :

אתה איתנו?

דניאל גניץ :

כן.

שמואל מרציאנו :

יללה.

דניאל גניץ :

תודה רבה שמי דניאל גניץ, פרויקטור לעולים ועידוד עלייה דוברי רוסית. אז, כן, רציתי להתחיל ממש בתודות, שנתת לי הזדמנות להציג, הנושא זה בוועדת הקליטה, כן תודה המון תודה למשנה ראש העיר, מחזיק תיק הקליטה מר שמואל מרציאנו, תודה לפיני גלינקביץ', מר פיני גלינקביץ' מנהל רשות הקליטה. תודה למנהלת מחלקת תכנון ועידוד עלייה, גברת גלית זומר שהיא לא נמצאת היום כאן לצערי כן, ותודה המון לראש צוות שלנו ישראל כהן שממש עשה ליווי משמעותי, כן. אז רוצה להגיד שנושא את זה, אני חושב על זה כבר שנה, שנה אני זה בראש שלי. והגעתי למסקנה שאנחנו צריכים לדבר על הקבוצה. קבוצה תושבים דוברי רוסית במגזר הדתי וחרדי כקבוצה נפרדת, מכל תושבי דוברי רוסית, תושבי ירושלים דוברי רוסית. כן, ועל זה, עכשו אני.

אלדד רבינוביץ' :

אני רק רוצה לחדד, סליחה, אנחנו לא מדברים רק על חרדי, גם על קבוצה דתית.

דניאל גניץ:

דתי, דתי לאומי וחרדי. כן.

אלדד רבינוביץ':

לא, לא יגיעו לכאן אנשים נגיד של מכון מאיר, או שהם גם דתיים,

דניאל גניץ:

הזמנתי נציגים מקהילות כדוגמה. כן, לא יכולתי להזמין את כולם כולם, אבל גם יש לי רעיון.

אלדד רבינוביץ':

יש להם איזה שהיא שונות. זאת אומרת שהיא שונות נדרשת.

דניאל גניץ:

כן, אני בקשרים.

דובר לא מזוהה:

מדובר בחרדים.

אלדד רבינוביץ':

לכן זה מה ששאלתי, שהוא אמר שזה לא, ולכן אני לא כל כך מבין.

פיני גלינקביץ':

להערכתי הדגש הוא על הקהילה החרדית הרוסית, שיש כאן משהו שהוא קצת אחר בזה, ותיכף נשמע מאפיינים.

דניאל גניץ:

גם

אלדד רבינוביץ':

(לא ברור) הרוסית היא אני חושב שהיא לא רחוקה בהרבה מובנים.

דניאל גניץ:

כן,

אלדד רבינוביץ':

יש להם צרכים דומים בסך הכול.

דניאל גניץ:

גם דתי לאומי וגם החרדי, כמו שאני רואה את זה כן. פה רוצה להסביר גם על הנתונים האלה ואיך אני הגעתי לנתונים. אז לפי מחקר של מכון ירושלים, מחקרי מדיניות, אני ראיתי שלפי, לפי נתונים ב - 2019 היה בסביבות 40 אלף תושבים דוברי רוסית, שכן. וכמובן שהמספר הזה עלה, עלה מאוד, כן, ואפשר להגיד מיינום, מיינום של 50 אלף תושבים דוברי רוסית. אבל אני חושב ש - ,

שמואל מרציאנו:

כמה שנים 50 אלף?

לורה ורטון:

יש הרבה יותר.

דניאל גניץ:

מ - , בוא נגיד משנת 90 עד היום.

שמואל מרציאנו:

התשעים עד היום. אוקי.

דניאל גניץ:

כן, אבל אני חושב ש - ,

לורה ורטון:

ויש גם ותיקים.

דניאל גניץ:

מה? לא הבנתי.

לורה ורטון:

הוותיקים,

דניאל גניץ:

כן,

שמואל מרציאנו :

כן, ב – 10 שנים האחרונות,

לורה ורטון :

הספרייה.

שמואל מרציאנו :

עוד 10,000 בערך, 2015, בערך,

דניאל גניץ :

מה שרציתי להגיד, שמגל, הגל שהתחיל ממשבר אוקראינה, עלו לירושלים לפחות 20 אלף דוברי רוסית. אבל קשה להגיד זה המספר המדויק בגלל שאנשים כל הזמן מחליפים, עוזבים ועולים ועוזבים.

דובר לא מזוהה :

ארבע נשאר, ארבע, חמש. 10 זה היה במלונות, כולם ביחד.

דניאל גניץ :

אני לא בטוח. אולי יותר, כן, והרוב זה מדובר, רק המספר הזה, הנתון הזה מדובר רק לאנשים שבעצמם עשו עלייה. אבל אם אנחנו מדברים על ילדיהם, כן שהרבה פעמים נקראים כדור וחצי. כן, זה ממש מספר יותר גבוה וגדול. כן? והדגשתי פה שכונות שיש לפחות אלפיים תושבים דוברי רוסית, כן כולם יכולים לראות. כן. חשוב לי לציין שגם ישראל ששאל אותי. חשוב לציין שבחוו"ל אין, אין, אין סוגי מגורים. אין סוגי מגורים. ואני יכול לתת דוגמא ממש לפני שבוע, לפני שבוע דיברתי עם אישה שמתכננת לעשות עלייה לעלות לירושלים עוד חודשיים, כן והיא נולדה באוקראינה ועכשיו גרה בגרמניה. והשאלה העיקרית שלה היה, לגבי החינוך לאיזה בית ספר להירשם הילדים שלהם, ילדים שלה. בעצם היא לא מבינה הבדל, הבדל בין בית ספר חרדי ובית ספר דתי לאומי.

שמואל מרציאנו :

בדיוק כמו בציבור הצרפתי.

דניאל גניץ :

כן,

שמואל מרציאנו :

ככה וצרפתים,

דניאל גניץ :

כן,

שמואל מרציאנו :

גם במגזרים וכולם יהודים.

דניאל גניץ :

כן, יש שם,

שמואל מרציאנו :

יש את הגויים, ויהודים,

דניאל גניץ :

כן, מה שהיא אמרה, יש לנו קהילה אחת, בית ספר אחד,

שמואל מרציאנו :

נכון.

דניאל גניץ :

ואני פשוט לא מבינה את זה, אם אתה יכול להסביר לי. כן, אז זה ממש דוגמה, אני חושב טובה ומראה המצב והקשיים בהבנה. כן, בגלל זה כתבתי פה זה כקבוצה כמו שאני חושב הכי גדולה זה שומרי מסורת, שאם קשה להם, להגדיל ולהגיד באיזה מגזר הם. כן וחלק, חלק כן יכולים להגיד אנחנו דתיים לאומיים או חרדים, וזה הרבה פעמים הולך דרך קוד לבוש או בית ספר לילדים. כן. גם כתבתי פה, השכונות איפה הם גרים. אז דתיים לאומיים גרים ברמות, פסגת זאב ומרכז העיר. מתי מדבר על מרכז העיר, זה כולל הנחלאות, רחביה, וקריית משה, כן? ודתיים גרים בהר נוף העיקר, העיקר, כן? מפוזרים בעיר כמובן, אבל העיקר הר נוף, רמות, נווה יעקב, רוממה, סנהדריה, כן? רוצה להגיד שהכי בולט בשכונה רמות. שכונת רמות, כי יש שם ממש קהילה חזקה וטובה ופועלת ועל שם על זה מידע על זה ממש הולך מפה לאוזן. כן, ואני חושב שנציגים מקהילת רמות, שכאן כן היו יכולים לדבר על זה אחר כך טיפה יותר טוב.

שמואל מרציאנו :

זאת אומרת שהעולה שרוצה לעלות פה כבר מרוסיה הוא יודע שיש קהילה,

דניאל גניץ :

הם שומעים את זה,

שמואל מרציאנו :

שמע, שומעים שיש קהילה,

דניאל גניץ :

כן,

שמואל מרציאנו :

ברמות,

דניאל גניץ :

נכון,

שמואל מרציאנו :

רק (לא ברור).

דניאל גניץ :

כן,

שמואל מרציאנו :

אוקי, זה חשוב, זה דבר חשוב ש - ,

דניאל גניץ :

כן,

שמואל מרציאנו :

זה מושך.

דניאל גניץ :

כן,

שמואל מרציאנו :

בציבור הדתי חרדי זה מושך.

דניאל גניץ :

כן,

אלעזר בוגוסלסקי:

ואנחנו לא את זה,

שמואל מרציאנו:

מה?

אלעזר בוגוסלסקי:

במקום לבוא, מפחידים, כמו שאנחנו מכירים.

דניאל גניץ:

טוב. האפיון, אפיון, אז אפשר, אפשר להבדיל כקבוצות באוכלוסייה קשישים, משפחות וצעירים, כן, לקשישים, אני חושב שמאוד חשוב קשיים אחד לשני, חוגים, פעילויות ותרבות פנאי ובוזה ממש קהילות יכולים להיות חלק משמעותי, קהילות, ארגונים ועמותות. גם היה עוד שאלה שחשבת הרעיון הזה לגבי כמה אנשים שארץ ישראל, אם שומרי מסורת, ממשפחה, מילדות, וחשוב פה לציין ש - , בוא נגיד אנשים גיל חמישים, גיל 40 פלוס אין, אין כמעט אף אחד שקיבל מסורת מההורים, בגלל המסך הברזל וכל זה, כן, אז אנחנו כולם חוזרים בתשובה. כן, ככה זה יצא. ואם אנחנו מדברים על הצעירים זה יכול להיות דור שקיבל את זה מההורים, גם מבית ספר היהודים שהם למדו. לא כולם, אבל חלק משמעותי. כן והרבה הרבה עולים ש - , הרבה תושבים שעשו עלייה אם כאילו התחילו לשמור מצוות לפני העלייה וממשיכים כאן. אבל. בוא נגיד אנשים שעשו עלייה בשנות ה - 90, יש להם קבוצה לא מעט קטנה שחוזרים בתשובה כאן בארץ. ואלעזר לדוגמא, הוא יכול להגיד על זה,

אלעזר בוגוסלסקי:

מודה באשמה.

דניאל גניץ:

או משהו בקשר עם ארגון הערכים שממש עוזר בזה, כן, לחזור בתשובה. כן, גם פיני שאל, שאל אותי, האם יש הבדלים, הבדלים בין גלי עלייה שברחו מהמלחמה באוקראינה וברחו משלטון של פוטין ברוסיה. אבל אני, אני אישית לא רואה הבדל בזה, בכיוון של דתי או חרדי, אני לא רואה כל כך הבדל בזה. כן. נושא החינוך הוא ממש משמעותי, פה אפשר להגיד בנפרד, כי הם בתרבות, בוא נגיד בתרבות רוסית ובתרבות סובייטי, כן, מאוד חשוב לתת לילדים לימודים וחינוך ברמה גבוהה מאוד, וברמה גבוהה מאוד, ושהילדים יקבלו תעודת בגרות והולכים לקבל תואר. וזה נושא בעצמה, בעצמו. בגלל שבצד אחד אנשים תושבים רוצים לשלוח ילדים לבית ספר, לדוגמא חרדי, ובצד שני אם רוצים לימודי חו"ל.

שמואל מרציאנו:

תיכוני.

דניאל גניץ:

כן, וזה, לא כל, לא כל כך עובד ביחד. עכשיו בשנים האחרונות זה יש יותר ויותר. כן, כן, אני גם אפשר לתת דוגמא, דיברתי עם אישה שעלתה מרוסיה לפני ארבעה חודשים, כן, והיא שאלה אותי שהיא ממש רוצה להיות חלק בקהילה החרדית, ככה היא אמרה כן ומחפשת, חיפשה בית ספר לבן שלה ממש חרדי. מצד שני הילד שלה ממוסקבה מאוד חכם, למד בו זמנית שם במוסקבה, בבית ספר רגיל, בבית ספר יהודי, בבית ספר מוזיקלי בו זמני כן והוא רוצה, היא רוצה שהוא הולך לבית ספר החרדי שיש שם שיעורי קודש, ושיעורי מתמטיקה מאוד חזק ובתקווה שאחר כך הוא הולך לאוניברסיטה. כן.

יהודה פרוידגר:

החרדים בחוץ לארץ, זה לא מה שהחרדים בארץ.

דניאל גניץ:

כן,

שמואל מרציאנו:

זה בדיוק מה הסבירו בצרפת.

דניאל גניץ:

זה מה שאני אמרתי,

יהודה פרוידגר:

גם בצרפת, גם בארצות הברית.

דניאל גניץ:

אז, כאילו,

שמואל מרציאנו:

בדיוק,

דניאל גניץ:

אני חושב שאחד הדברים שאנחנו יכולים לעשות, זה הסברה על הנושא הזה. כן פה, רציתי להוסיף ש - , רציתי להוסיף ש - ,

שמואל מרציאנו:

אני אוחז ככה, באמת אני אוחז ככה. כן.

דניאל גניץ:

רציתי להוסיף שהזמנתי לוועדה נטלי אטלן, שהיא,

שמואל מרציאנו:

כן,

דניאל גניץ:

לצערי לא יכולה לבוא, כן, אבל העלייה, היא אמרה שכמו שהיא רואה של ילדים במשפחות דוברי רוסית שהולכים ללמוד במגזר הדתי או חרדי, ממש יש פחות בעיות בלימודים ובלימודי עברית, גם בניגוד לתלמידים שהולכים לחילוני, חילונים, שהולכים לבית ספר חילוני, כן. פה אני,

יהודה פרוידגר:

אני רק רוצה עוד לשאול עוד שאלה קטנה.

דניאל גניץ:

כן,

יהודה פרוידגר:

אלה שרוצים חינוך חרדי יש שם בחב"ד מפעילים בתי ספר של נעל"ה או עליית הנוער, נעל"ה, תוכנית נעל"ה, חב"ד יותר ליברליים בלעשות חוגים למוסיקה וכל מיני כאלה דברים. אי אפשר לחבר לכאלה בתי ספר?

דניאל גניץ:

אפשר,

יהודה פרוידגר:

ולא להכניס לישיבות, ישיבות?

דניאל גניץ:

כן, לעשות המלצות, כן, להציע כן לאנשים. אבל שוב, אנשים באים בלי הבנה, בלי הבנה על מערכת החינוך ועל מגזרים, ואיך זה פועל פה בישראל.

אלעזר בוגוסלסקי:

אגב, אם כבר אפשר להתפרץ, כן, זה חלק מהדברים שאנחנו עושים למשל אצלנו בקהילה. כי גם לנו אני ברוך השם, יותר מ - 30 שנה בארץ, משה פחות מעשר, אין לנו הבנה מכל גווני בתי הספר, אנחנו לא מבינים את זה, לא יודעים את זה. חייבים את זה בילדינו בעיקרון. אז אנחנו בקשר עם ארגונים כמו לב לאחים או הידיד נפש.

שמואל מרציאנו :

נפש יהודי.

אלעזר בוגוסלסקי :

נפש אמיתי, סליחה, וגם ערכים ששם יש תמיד מישהו בתפקיד שתפקידו להכווין, וידע שלא.

יהודה פרוידגר :

הגופים חרדים, חרדים שיפנו לבתי ספר או לשיבות חרדיות חרדיות.

אלעזר בוגוסלסקי :

עוד פעם, זה תלוי במצב משפחה. בן אדם שאנחנו מרגישים ביניהם אז זה נכנס למצב המשפחה, רואה מי אנשים, מדייק איתם מה באמת אתם צריכים. כי לפעמים בן אדם בא עם הדגל הזה חרדי, אבל כשפורסים לפניו את כל התמונה, אומר - אה אז רגע, אז זה לא בדיוק זה. אז אני הייתי מעדיף ככה, או שאומרים לו עכשיו ילד הוא בגיל כזה, תן לו איזה שנה שניים, ככה שהוא קצת יתקרב לחרדיות שאתה רוצה ממנו, כאילו יש פה כל מקרה לגופו, מה שנקרא. אבל מה שאני רציתי להדגיש פה, שאנחנו בעצמנו בדרך כלל לא עושים את ההחלטות כאלה, אנחנו מדגישים, אנשים שהם בעצם אפשר להגיד בעלי מקצוע מטיב את העניין, סליחה.

דניאל גניץ :

כן, כן.

אלעזר בוגוסלסקי :

בעצם בשביל זה, קבענו,

דניאל גניץ :

רציתי כן להמשיך עוד מעט לסיים. כן. אז לצעירים אני עשיתי את זה כקבוצה נפרדת, גם בגלל שזה יכול להיות דור, דור שני וגם בגלל שיש להם רצון ממש גדול בחינוך, ובלימודים גבוהים ובתעודות ובתואר, כן. כן, דיברנו על האפיון. ועכשיו קשיים, טיפה על הקשיים, כבר דיברנו, על ההבדלים במערכת החינוך בחו"ל ובארץ. כן, והיא ועוד אחד זה דבר ש - , כמו שאני רואה הרבה, הרבה פעמים אנשים מקהילה בחו"ל, הם ממש פוחדים לפנות אלינו לרשות העלייה והקליטה, כן, ואם,

שמואל מרציאנו:

למה?

דניאל גניץ:

הם מעדיפים, מעדיפים דרך רבנים או דרך קהילות לשאול הנציגים בקהילה, כן, וכמו ש - ,

דוברת לא מזוהה:

ופחות פונים,

דניאל גניץ:

שירות, שירות שאנחנו נותנים ברשות העלייה והקליטה,

שמואל מרציאנו:

כן,

דניאל גניץ:

תכל'ס נותן, נותן,

שמואל מרציאנו:

אבל למה הם לא פונים ישירות ל - ?

דניאל גניץ:

כי, כי אם מקהילה מקהילה, ככה בהמלצות, כן. בהמלצות, מפה לאוזן כן. אז דוגמא שנתן לי, אבא
דוד נציג בארגון חב"ד בעלייה,

שמואל מרציאנו:

כן,

דניאל גניץ:

שלצערי בשנייה האחרונה לא, לא בא היום בגלל יש שם סיבות אישיות. צריך מלווה הבת שלה לבית
חולים דחוף, כן, כן. אז הדוגמה שהוא נתן לי, כי זה חב"ד, כי כולם בקשר אחד עם השני. כל הרבנים
וכל העולם, כן? אז התקשר מאיזה שום עיר קטן ברוסיה, הרב (לא ברור), ושאל שיש לו בן או בת,
לא זוכר, כן של משפחה כן שממש שואלים לאן ללכת, לאיזו מסע, או לאיזו תוכנית לימודים פה
בירושלים. כן, לא פנו אלינו. כן, למרות שכל הפרטים שלנו בכל מקום, כן. אז הוא פנה דרך קהילה
ודרך.

שמואל מרציאנו :

אולי להשתמש ברבנים האלו,

דניאל גניץ :

זה מה שאני רוצה להגיד.

שמואל מרציאנו :

הרבנים צריכים לשלוח.

דניאל גניץ :

בסופו של דבר מה שאני רוצה לציין כרעיון שלי, לעשות את זה כאילו במאמץ שיתופי פעולה, שיתופי פעולה ממש חזקים בין רשות לעלייה וקליטה,

שמואל מרציאנו :

אני אתן לך דוגמה, מה שאני אני עשיתי לציבור הצרפתי ויכול להיות שזה מאוד מאוד עוזר.

דובר לא מזוהה :

עד היום.

שמואל מרציאנו :

אני עם העוזרים בנינו, פתחנו קבוצת ווטסאפ, יש שם בערך 32 קהילות צרפתיות, דוברי צרפתית בירושלים. אנחנו בקבוצה הכנסנו את הרב, מי שיש לו ווטסאפ ואחד הגבאים של בית הכנסת, מכל בית הכנסת שני נציגים הרב והגבאים, וכל דבר שזו לעירייה, איזה עדכון, וזה שאנחנו מתרגמים את זה אנחנו שולחים לקבוצה הזאת, ואותם רבנים הם שולחים לקבוצה של בית הכנסת. זאת אומרת שבקליק אחד אנחנו מגיעים בקלי קלות לאלפים אנשים ממש בלחיצה אחת. אז אולי אם הם מפחדים או יותר קשה להם, או חושדים הציבור לעלות לפנות לעירייה ישירות, אז אולי דרך הקהילה הם יותר מאמינים ברב, בגבאי בית כנסת לעשות את זה, להיות בקשר עם הרבנים הגבאים שהם בעצמם הם קשורים לקהילה, סתם זה מה שעשו לצרפתים וזה עובד מצוין.

דניאל גניץ :

כן, אז תודה רבה. כן, אני לקראת סיום ופשוט רציתי להגיד ש - , כמו שאמרתי בהתחלה שאני, כשאני חושב על זה והיה לי שיחות אישיות עם נציגי קהילה וארגונים, וכתבתי ופניתי. התוכנית שהצגתי ביום, תוכניות עבודה שהייתה ב - 16 לפברואר, כן, מול פניי וכולם, כן. ועכשיו אני פה הצגתי מה היה, מצב בשנתיים האחרונות, הרעיון שלי מה אפשר לעשות בשנת, השנה בשנת 26 זה קודם כל, קודם כל ובזה אני מסיים, שנייה. קודם כל זה לחזק, לחזק ברמה משמעותית שיתופי פעולה בין רשות העלייה והקליטה ובין ארגונים וקהילות ועמותות דוברי רוסית שפועלים במגזר

הדתי והחרדי, זה דבר ראשון. דבר שני, לעשות זה כמו יום, יום עיון לפורום כל הנציגים, כל הנציגים, לא רק כמה נציגים שהיום, כל הנציגים מכל הארגונים מכל פי, כן זה יכול להיות בסביבות אני חושב לפחות 30, 30 ארגונים וקהילות, אבל אולי יותר,

שמואל מרציאנו :

כן,

דניאל גניץ :

כן. והרעיון שבצד אחד כאילו אפשר לדבר, איך העירייה וגם הרשות הקליטה פועלת ואיך אפשר פה לקבל שירות, השירות כן, ובצד שני של לבנות ביחד ולבנות ביחד את הוועדה שותפים כן. וגם אני רציתי לגייס לרעיון, ללכת לכל ארגון וארגון וממש להציג רשות עלייה וקליטה, ושירותים שאנחנו נותנים, כולל מיצוי זכויות והלאה, וכן, תודה רבה.

שמואל מרציאנו :

תודה לך, תודה לך, הייתה נקודות החשובות. אני חושב יום בעיון זה דבר מאוד חשוב לעשות פעם בשנה לפחות, שכולם יגיעו, לשתתף כל אחד במה שהוא עושה ומה שאפשר לזה. ואני חושב שגם מה שאמרת לך, לגבי קשר עם הרבנים וגבאים זה מאוד חשוב, הרי בדרך כלל האנשים של הקהילה הם סומכים על הרב שלהם, ואז אם מגיע, זה מגיע אצל הרב מגיע ישירות גם לזה, זה מאוד חשוב, מאוד חשוב. תודה רבה, דניאל. הבנתי שהרב דוד הבא לא פה,

דניאל גניץ :

לצערי,

שמואל מרציאנו :

לא,

דניאל גניץ :

כן,

שמואל מרציאנו :

הוא לא פה לצערי, שישמע בשורות טובות בעזרת השם. הרב אריה קצין.

אריה קצין :

שלום וברכה.

שמואל מרציאנו :

שלום וברכה.

שמואל מרציאנו:

ארגון עלייה,

אריה קצין:

נכון, אז אני אגיד שאני מבחינת פנים חדשות, בעצם הייתי צריך לדבר אחרון, אנחנו הצעירים, הקטנים בחדר, הזה ויש פה ארגונים חשובים ומכובדים ואנחנו פה לחזק ולעבוד כולנו ביחד וננצח גם כן. אז לכל ארגון יש אופי ומטרה, תפקיד שלו. אז אני פשוט בכמה מילים אתן את האופי של הארגון שלנו.

שמואל מרציאנו:

דרך, דרך המצגת. אוקי, אם אפשר להפעיל?

אריה קצין:

אם אפשר,

שמואל מרציאנו:

להפעיל את ה - ,

אריה קצין:

זה שלהתחיל מאחרון,

דובר לא מזוהה:

זה הצד השני.

אריה קצין:

זה השני, לא, לא, זה להתחיל מההוא, בדיוק, בדיוק. אני אגיד לך מה זה, זה ריידיג' זה American program. רייס, שיהיה כתוב עוד מעט זה התוכנית שלנו ישראלית, Graduate of leadership program in Israel. למה leadership program בעצם? אני רוצה להגיד מבחינת התפקיד, למה דווקא ארגון מנהיגות? מבחינתי אני נולדתי, כי זה הארגון שלי אז זה טיפה כמה, כמה שניות סיפור שלי. אני נולדתי במשפחה. אני לא רק לא ידעתי לא על פסח ולא על מצה, לא מצה, סבתא שלי הייתה מביאה, אבל שבת, בית כנסת, אפילו דת יהודית, לא ידעתי שיש כזה דבר. ופתאום מלחמת יום הכיפורים, אני בא לסבתא ואומר לה מה את חושבת על ישראל? כולם תוקפים ישראל, (לא ברור), והיא אומרת - אני הייתי הולכת לשם ברגל. למה? היא אומרת - אני זוכרת איך ישבתי עם אבא שלי וביחד היינו אומרים. ופתאום היא אמרה לי בעברית - שנה הבאה לירושלים. אז ברגע זה

אני הפכתי להיות ציוני. ברגע זה, אני לא ידעתי כלום ופתאום החלום שהגיע מ - , קראו לה ברוסית "לבוב יזראל", אהבת ישראל. אז ממש התמלאתי אהבת ישראל והיה לי חלום לחזור לירושלים. לקח כמה שנים להגיע, מישהו שהוא היה מלמד תורה במחתרת. זה היה בעצם בית חולים צבאי שבאתי לבקר אחד מסורב עליה שם, ופתאום אומר לו - תראה, זה אליהו (לא ברור), אז אני בא אליו אומר - עליה אני שמעתי עליך, אפשר להצטרף לשיעור שלך ביום חמישי? הוא אומר לי - אני אמרתי - אני רוצה לעזור לך. הוא אומר - מה אתה יודע? ארבע אותיות? אתה יודע, אתה צריך לעזור לעצמך קודם לפני שאתה עוזר לי. אז אני אמרתי - אפשר להצטרף לשיעור שלך? אני יודע שאתה נותן שיעור. הוא אומר - מה אתם אומרים? אם הייתי בן 17? מגיע למישהו ואומר תקבלו אותי לשיעור? לא יודע כלום, אני רוצה לדעת, היו מקבלים אותי? רבותי, כבודו היה מקבל אותי?

שמואל מרציאנו:

בוודאי,

אריה קצין:

אליה אומר - סליחה, אני לא יכול לקבל אותך. אני אומר -למה לא? מה פתאום, למה לא? הוא הבין את הנפש הרוסית. "אתה מים גנובים יומתקו". הוא אומר - סליחה, אני לא מלמד תלמידים. אז מי אתה מלמד? אני מלמד רק מורים. למה? אומר - כי השלטון המורשע הרוסי קומוניסטי רוצה להשמיד, לעשות ג'נוסייד, להשמיד אותנו. לכן אני לומד 10 20 30 50 תלמידים, מה עם 3 מיליון יהודים? אז ברגע זה, הוא הפך אותי, את הילד בן 17 מתלמיד למורה. הוא קיבל אותי על מנת שאני אלמד, ואני התחלתי ללמד תורה במחתרת, או עברית במחתרת. אגב יולי אדלשטיין אחד מהתלמידים שלי שלימד אותי עברית, אני לימדתי אותו קונג פו ודברים אחרים. אז בעצם זה התחיל, התהליך של העלייה שם בארץ, כלומר ברוסיה, וכשהגעתי פה התחלתי ללמוד בשיבה. למדתי בארץ ישראל פה,

שמואל מרציאנו:

ברוסיה?

אריה קצין:

לא, לא זה היה,

יהודה פרוידגר:

מאיזה עיר אתה? מאיזה עיר אתה?

אריה קצין:

מוסקבה, מוסקבה. אז הגעתי פה, למדתי בישיבת עטרת ישראל פה, וביום אחד ביקשו ממני לנסוע לארצות הברית, ולפתוח בית ספר. אז פתחתי אחת מבתי ספר לרוסים ב - 86, אחד מהראשונים,

שהתלמידים שלי היו התינוקות שנשבו, שבאו מרוסיה וכתוצאה מזה היו מאוד בוגרים. פתחנו את הארגון Reach Russian American Experience. יש לנו עשרת אלפים תלמידים שם בארצות הברית. אבל יותר מזה, אחד מהם עלה ארצה, כמובן הרבה עלו ארצה, הרבה שירתו בצבא, אבל אחד עלה ובא אליי וחזר ואמר - מה אנחנו עושים בשביל הרוסים? מה אני רוצה להגיד? בבית ספר שלנו היה כתוב על סטייט, מה כתוב על לוגו? מכינים מנהיגים לדור הבא, זה המטרה. כל אחד, עם הסיפור שסיפרתי לכם, אני מספר בבית ספר, אני מספר לכל קבוצה של ריידג' רייס בכל מקום, אנחנו לא מלמדים תלמידים. אנחנו מלמדים מנהיגים שימשיכו ללמד ולשתף ולבנות את העתיד של עם ישראל בקהילות או פה בארץ. אז אחד מהבחורים שעלה עם המשפחה שלו אמר - בוא נעשה פה אז עשינו רייס, אנחנו ממש מאוד חרדי, אנחנו קראנו, זה rais American zionist experience וקראנו לזה עלייה, למה עלייה, עלה בעברית. ומה המטרה שלנו? לבנות מנהיגים. אז כמה שניות אם לא קשה לך, תראה לנו בערך ל - graduation של התוכנית הזאת ב - 23 הגיע, אני חושב קרוב ל - 500 איש, כי 300 ומשהו נכנסו, ילדים שלי לא יכלו, לא יכלו להיכנס כי היו המון אנשים. תראי לנו בבקשה, כמה שניות.

(הצגת סרטון)

אריה קצין:

מה שחשוב פה, שהאנשים שאתם עומדים פה רואים פה נולדו כמה תוכניות שונות. לא שאני אפילו בנתי אותם, חשבנו, אבל ראינו שמי התלמידים שלנו יצאו. לדוגמה אהרון ברוינדר הוא עשה תוכנית, קיבלנו בעצם למייקל לוין סנטר אמר נו, מה קורה? למה אתם לא מטפלים ברוסים? מטפלים באנגלים, בצרפתים, בספרדים, מה הם רוסים? אין לנו בן אדם, אמרנו - אהרון, יש לך אפשרות? הוא אמר - כן, אז הוא כרגע עושה את התוכנית שאנחנו תומכים בה, ויש להם יותר רוסים מאשר כל האנשים ביחד בשפות אחרות. כלומר רוסים אני חושב שעכשיו הגיע בעצם הקבוצה הראשונה. בחיפה כמה אנשים גמרו מסע מאנשים האלו? נסעו לחיפה, אמרו - למה אין לנו פה סניף? פתחנו בחיפה, הגיעו לתל אביב, אז פתחנו תכנית בתל אביב. באחת מהתוכניות אני, אני חושב החשובות ביותר.

יהודה פרוידגר:

מה מטרת התוכנית?

אריה קצין:

סליחה?

יהודה פרוידגר:

המטרה של התוכנית לגדל מנהיגים?

אריה קצין:

מטרת התוכנית, זה,

יהודה פרוידגר:

מנהיגות?

אריה קצין:

חינוך ציוני יהודי, שאנשים קודם כל יזדהו, מבחינת זהות שלהם, אני יהודי, כי הרי 80 או 90 אחוז מאנשים שמגיעים פה לא יהודים מבחינת הלכה, ללימוד תורה אנחנו מקבלים יהודים שרוצים ללמוד תורה. יש, יש אירועים ודברים אחרים שמחזקים את הזהות היהודית או עוזרים להם לעשות גיור זה תוכניות אחרות. אבל בעצם אני הייתי אומר כך, אין גר בלי מילה וטבילה. מילה זה זהות יהודית, טבילה זה מפסח, לשבועות, בשבועות נותנים תורה, בפסח נותנים זהות יהודית. לכן יש תוכניות כרגע תוכנית אחת, אחד מהגדולים שלנו נקראת Rise of Israel או "ארמי סביטה", אני לא יודע אם אתם שמעתם (לא ברור) את זה, זה לגייס את הצעירים כדי שהם יהיו יחד עם משרד התפוצות שהם יעמדו, יגנו על ישראל בסושיאל מדיה. אני חושב שזה ארגון שלנו, אולי אחד מהחזקים בעולם כרגע בשפה הרוסית, מה שמתעסק בזה. אבל למה אני מתעסק בזה? כי אם הם צריכים להסביר למה ליהודים יש זכות להיות פה אז הם קודם כול יבינו בעצמם. לכן אנחנו לא עושים את זה ב - AI. אנחנו רוצים שהתלמידים שלנו יסבירו לעולם ויבינו בעצמם. אבל בעצם אני רוצה להגיד, התוכנית יכולה להיות הכי חזקה והכי חשובה שיש לנו, זה בדרכו של אברהם אבינו, לא רק לתת להם. למה אנחנו פה, אלא כן, כשדיברתי עם אהרן ברוינדר ומייקל לוי סנטר לחיילים בודדים, אני אמרתי שלא פחות חשוב לתת ולתת נשק, לתת הסיבה למה אתה נלחם. צריכים לכן לבנות את הקהילה של אותם צעירים. כי לפי מה שהצעירים החיילים אומרים לי, 80 אחוז מהם חוזרים בחזרה. למה? הם הגיעו לפה, הם היו במסע, הם הלכו לשרת בצבא, אחרי זה אין להם חברים, אין להם קהילה. מה הם עושים? הם חוזרים בחזרה. אז אנחנו רוצים לבנות להם קהילה של הצעירים, שהם גם כן נלחמים עבור הקהילה הזאת, אבל בעצם כולם חושבים על דבר אחד, הם חושבים על איך אנחנו בונים את העתיד שלנו בארץ, איזה קריירה, איזה מקצוע, מי יעזור לנו בזה? כי בלי שנותנים להם לחם, אין לחם, אין תורה. לכן אנחנו עשינו תוכנית. קודם כל התוכנית הזאת נקראת עליית - טק. יש לנו הרבה אנשים רוסים בהיי טק, ואנחנו ארגנו את כולם לעזור לצעירים האלה למצוא עבודה. ולכן אנחנו ממשיכים בכיוון הזה ורוצים שגם אנשים שהם כבר מצליחים פה יאמצו ויעזרו לצעירים לבנות את העתיד פה בארץ. בבקשה.

(הקרנת סרטון)

אריה קצין:

אוקי, אז בעזרת השם, ביחד נעבוד ונצליח וננצח. תודה רבה לכם.

שמואל מרציאנו:

תודה לך, תודה. מר אלעזר, מר משה. נמצאים אתכם.

משה שציוטקין:

שלום עליכם.

שמואל מרציאנו:

נציגי קהילה בשכונת רמות.

אלעזר בוגוסלסקי:

כן, אנחנו בעצם שלושתנו פה, יש שניים שהציגו לכם ואנחנו פשוט מקוצר הזמן, וגם יש בעיות בחוץ ובפנים, ולקראת פסח אנחנו בעצם ביקשנו מבינה מלאכותית לעזור לנו בשקפים. אז אתם תראו מה הוא, הוא כנראה דובר רק רוסית, אז כשהוא נתקע בעברית יש לו כל מיני בדיחות בשבילכם. אז אנחנו באמת באנו מרמות. ואנחנו עכשיו נציג לכם איזה 13 שקפים. אני מניח שאנחנו ננסה להיכנס ל - 10 15 דקות מקסימום, כל היתר. רמות, לא צריך להגיד לכם איפה זה נמצא ומי נמצא שם. זה שכונה אחת מהגדולות כי נדמה לי שהיא גדולה בירושלים, והקהילה הרוסית שם זה אנחנו, יש פה כמה מספרים 450 יותר מ - 450 משפחות, דוברי רוסית. כמובן כל הגוונים חרדים, דתיים לאומיים, חילוניים, גם את זה נשאר, שומרים עליהם. בקבוצות שלנו רצות משהו כמו 700 אנשים שזה לפעמים ככה.

משה שציוטקין:

אנשים מבוגרים.

אלעזר בוגוסלסקי:

מה?

משה שציוטקין:

רק מבוגרים.

אלעזר בוגוסלסקי:

רק מבוגרים. מ - 18 ומעלה אני מניח. יש לפעמים חפיפה, אבל זה בסך הכול אנשים שהם בעצם הגרעין, שהם מריצים את כל המידע ואת כל הדברים לאנשים מכינים סביבם שכנים וחברים כאלה. יש לנו אירועי שבת, למשל. אנחנו לא נביא פה את כל מה שאנחנו עושים, אבל אחד מהפרויקטים למשל לאחרונה שמשה הריץ את זה, זה אירועי שבת, יש לנו איזה שקף או שניים על זה. יש לנו מרכז הגנה עצמית שהוקם, איך לא, בדיוק בשמונה באוקטובר, לפני שנתיים שאנחנו הבנו שיש צורך ועל זה אנחנו גם נדבר. יש שקף הבא. זהו, פחות או יותר דיברנו על המספרים האלה. כן. אז עוד

שקף. עכשיו מטבע הדברים בתולדות, זה לא קהילה הומוגנית, יש כל מיני, כל מיני קבוצות והם בעצם מתחזקות ומתכווצות סביב ארגונים מסוימים. יש לנו רשימה של ארגונים שלמשל תולדות ראו, תולדות ישורון כמו שמכירים אותו, זה ארגון בינלאומי, זה ארגון לדוברי רוסית, יהודים דוברי רוסית, שהוא בעצם מקרב, והוא גם מביא את המון תכנים של תורה, אבל המשרד שלו נמצא ברמות ואנחנו מנצלים את זה. במשרד הזה קורים הרבה הרבה דברים לתושבי רמות.

משה שציוטקין:

מה שאני רוצה להגיד שיש קבוצות גדולים ברמות, אבל הקשר ביניהם חלש, כי זה כמו קוקה קולה, ופפסי קולה, זה קולה, זה וזה קולה, אבל competition זה,

אלעזר בוגוסלסקי:

תחרות.

משה שציוטקין:

תחרות כן,

אלעזר בוגוסלסקי:

מתחרים.

משה שציוטקין:

ואנחנו גרים ברמות, אנחנו בקשר לכל קבוצות, כי אנחנו לא לבנים או בצבע אחרת. אנחנו רוסים ואנחנו עובדים עם קבוצה זה, וקבוצה זה, המטרה שלנו להיות ביחד. אני עליתי מאוקראינה ואחרי (לא ברור) באוקראינה. נולדתי בסיביר ברוסיה, כשהייתי באוקראינה, עליתי מאוקראינה לארץ, אני הרגשתי שאני דור ראשון. אני בסיס של משפחה, אין משפחה פה, אין עברית. אני דתי, אני החושך היה לפני, היה עסק גדול. אני הייתי פרזידנט קרלסברג, בירה Number 2. אני אמרתי זה לא העסק שלי, זה לא המציאות שלי. אני רוצה להתקדם עם יהדות. אני באתי לארץ, אין כלום. כשאני מצאתי שולחן במחשב היה קשה, כי אני כמו בן אדם,

אלעזר בוגוסלסקי:

נכה,

משה שציוטקין:

נכה אני קשה, , אין, לא היה אנשים, עזרו לי אנשים ישראלים, לא רוסים. אני לא ידעתי איפה הקבוצה זה וזה. אני באתי (לא ברור), הרב בן ציון זילבר אמר - אתה רוצה להיות פה בארץ ברמות? אתה במשפחה שלנו עכשיו, מעכשיו אתה המשפחה שלי, הכול שאתה רוצה תתקשר, אנחנו עוזרים. אני הבנתי שאני לא צריך להיות חלק של תעודות או יד רמה. אני רוצה להיות חלק של,

שמואל מרציאנו:

משפחה רוסית,

משה שציוטקין:

משפחה רוסית ברמות. כן,

אלעזר בוגוסלסקי:

אז בעצם חמישה שקפים הבאים הוא כבר קיצר כבר.

שמואל מרציאנו:

מצוין.

אלעזר בוגוסלסקי:

אם כבר, אז אנחנו, אתם רואים פה בעצם שני, שני דוגמאות מהמגוון הזה, הוא עלה לא מזמן. אני פה משנת 91. הוא עלה דתי, אני עליתי ציוני כמו הרב קציר כנראה, אבל אני לא היה לי שום מושג על יהדות. מה זה שמע ישראל, לא ידעתי. ואחרי 20 שנה בארץ עשיתי תשובה ועשיתי תשובה בירושלים שעליתי בירושלים, הייתי עם קוקו כזה. זה היה לפני 12 שנה, משהו כזה התחלתי בשכונת המושבה, מושבה גרמנית.

יהודה פרוידגר:

על זה היית צריך במצגת, איך היית,

אלעזר בוגוסלסקי:

מה?

יהודה פרוידגר:

על זה תעשה מצגת, איך היית, ואיך אתה היום.

אלעזר בוגוסלסקי:

מצגת אישית, זה ממש חלק, זה עוד פעם כל אחד שאתם נתקלים אתם תרצו להזמין לפה, אתם תשמעו סיפורים וחיזוק עצום, כי זה באמת כל פעם זה נס, נס אלוקי שהוא מחזיר אותנו מרחוק כזה. עכשיו כשהוא מחזיר אותנו, באמת אנחנו נתקעים באנשים כמונו. וזה מאוד מעודד שכן אדם שהוא מבין שפה שלך ומנטאליות שלך, הוא מחבק אותך ומביא אותך לכל מיני דברים שהוא כבר עשה, ואנחנו זה בעצם מה שאנחנו ניסינו להביא פה דברים שאנחנו פחות או יותר מצליחים לתת לאנשים. עכשיו אנחנו לא סתם מעניין את, את הקבוצות האלה, זה כל הפלגים פה. תולדות ישורון הוא בית לכולם.

דובר לא מזוהה:

הרב צידון לאן הוא שייד?

אלעזר בוגוסלסקי:

הרב אבי צידון הנה הוא (לא ברור), חב"ד. אז יש קהילות חב"ד, שעוד פעם, מטבע הדברים או מסיבות מסוימות נגדיר את זה ככה. אנשים שהם עשו תשובה ברוסיה ובאוקראינה שם, הם עשו את זה ב - 70 אחוז, 80 אחוז, בגלל חב"ד. הודות להם. עכשיו כשהם באים לפה וזה גם נושא שהעליתם פה, בן אדם שהוא בא לפה, הוא מזדהה כמו הוא מזוהה כמו חב"דניק. עם הזמן הוא פתאום מבין שבעצם יש לו כל מיני דברים ריקים בנשמה היהודית שלו, שהוא ממלא מקהילות אחרות וגם ליטאים. הוא קצת ליטאי באופי שלו. עכשיו חב"ד הוא נותן לו את ה - , את המרץ לעשות דברים. האמונה הוא רואה בבית ובבית הכנסת ממול מהכיפות סרוגות או שם זה אהבת הארץ נגיד. ועדות מזרח שהם ממלאים אותם באיזשהו משהו טבעיות של יהדות, אז קשה מאוד להגדיר אותנו, וכנראה זה אחד מהסיבות שאנחנו מאוד מאוד רוצים להיות פחות או יותר במסלול של השפה. בואו נלך לשקף הבא. עכשיו כמה, כמה סוגים של תמיכה שאנחנו כן כבר נותנים. חשוב פה להדגיש שזה נדמה לי אחר כך, אבל זה אנחנו. זאת אומרת אותם אנשים שהם קהילה, כל אחד משתמש או מנצל את היכולות שלו, את המקצוע שלו, את ההישגים שלו בארץ. ברגע שאני יותר מ - 30 שנה בארץ אז יש לי מה לתרום בהבנת המערכות, איך משרדים עובדים, מה זה, איך, איך, איך,

משה שציוטקין:

איך למלא טופס, הוא עזר לי למלא, למלא טופס שם.

אלעזר בוגוסלסקי:

אם קיבלת קנס, איך אתה מתבטא.

משה שציוטקין:

(לא ברור).

אלעזר בוגוסלסקי:

איך אתה נפטר מזה, איך אתה, איך אתה כותב בהתחלה, מכתבים לרשויות, לעיריית ירושלים למשל. אז עכשיו זה, זה ייעוץ מקצועי, אנחנו גם עורכי דין. יש לנו גם מהנדסים, אנשי היי טק. יש כל מיני אנשים, כל אחד ברגע שהוא יכול לתרום הוא תורם. העבודה שלנו פה פחות או יותר להכווין, לקשר בין אנשים. עשינו את זה באמצעות אותם רשתות או איזשהו קבוצות אחרות, במיוחד חברתית. בבוקר של יום מסוים, משה יכול לזרוק לקבוצה שלנו שיש איזה זוג שהוא רצה להתחתן, אבל הם שניהם יתומים ואין כסף. לפעמים עד סוף יום סכום כבר,

משה שציוטקין:

סגור.

אלעזר בוגוסלסקי:

סגור, זה לא חתונה של 150 אלף שקל, אבל זה סכום שזה מספיק להזמין אורחים.

שמואל מרציאנו:

איך הם מגייסים כסף?

אלעזר בוגוסלסקי:

מה?

שמואל מרציאנו:

איך הם מגייסים כסף?

אלעזר בוגוסלסקי:

אנשים נותנים,

שמואל מרציאנו:

מתקשרים לאנשים, אתם מכירים תורמים.

אלעזר בוגוסלסקי:

קבוצות, קבוצות וואטסאפ.

משה שציוטקין:

עכשיו אנחנו בקשר עם כל האנשים בכל הקבוצות. קיים אחרון היה, היה צורך 30 אלף שקלים, יומיים יש 30 אלף שקלים, יומיים זה נס, כל פעם נס אני מרגיש שהכול משמיים אבל אנחנו עושים השתדלות. אבל אנשים מחב"ד, מתולדות מהכול עוזרים, ועוזרים, עוזרים, כי זה יש אנשים שצריכים עזרה ממש. אנחנו בודקים הכול, בודקים לפני, שזה לא קומבינה כי זה היה, אחראי הקבוצה, אני בודק כל הדברים לפני, גם אם אני זה, (לא ברור) אנשים מבינים אם אנחנו אומרים - "אמיס" עובדים.

אלעזר בוגוסלסקי:

אבל אל תחשבו, אם תרצו להשתתף, אנחנו נמצא,

שמואל מרציאנו:

כן, כן,

אלעזר בוגוסלסקי:

(לא ברור) למשהו אחר.

יהודה פרוידגר:

אני מבין (לא ברור) לקצץ.

אלעזר בוגוסלסקי:

אני למדתי למשל ממשה, לא צריך לחשוב עליו, יהיו כסף, לא יהיה כסף אם אנשים יגיעו לא כי הוא צריך לעשות.

יהודה פרוידגר:

נכון.

אלעזר בוגוסלסקי:

צריך להריץ דברים, זה מה שהוא עושה.

שמואל מרציאנו:

נמשיך.

אלעזר בוגוסלסקי:

סיוע לעולים חדשים, זה דבר מאוד חשוב. הנה, פה כבר שמענו כמה סיפורים, עד כמה חשוב שעולה חדש שהוא בארץ, הוא פעם ראשונה בכלל נושם את האוויר הזאת. אז הוא פתאום פוגש משהו שיכול להגיד לו - אל תיגע, אל תיגע.

שמואל מרציאנו:

אל תדאג,

יהודה פרוידגר:

אל תדאג.

אלעזר בוגוסלסקי:

אל תדאג, כן תירגע, הכול בסדר, אנחנו פה, אנחנו פה לעזור, אנחנו עברנו את זה. אתה לא הראשון, אתה גם לא האחרון, אל תדאג, אתה גם תהיה כזה שתעזור. אתה כבר יכול לעזור. מי אתה? מה אתה? ואז אתה בעצם משלב אותו ובכל מיני נסים. אחד מהדברים שאנחנו כמובן מעוניינים מטבע הדברים, אם בן אדם שמע עלינו. הוא בא אלינו, יש לי (לא ברור). ואנחנו אומרים לו רמות אם אתה שומר תורה ומצוות, לא חשוב באיזה רמה, או שאתה בכלל חושב לכיוון הזה או שאתה אוהב

ירושלים. יש כאלה דברים שהאנשים שהם באו מרוסיה. הם אמרו אנחנו רגילים לאיזה אדריכלות ונופים.

שמואל מרציאנו :

שאלה אחת, אתה בקשר עם רכז קליטה ברמות? בכל שכונה יש בכל מכל מנהל קהילתי.

אלעזר בוגוסלסקי :

כן, מה שמו, שמה?

משה שציוטקין :

לנה.

אלעזר בוגוסלסקי :

לנה רוטשטיין, נכון.

שמואל מרציאנו :

כן,

אלעזר בוגוסלסקי :

אנחנו היינו במעקב, מכירים אחד את השני, מכירים אחד,

שמואל מרציאנו :

אולי, אין שיתוף פעולה?

אלעזר בוגוסלסקי :

לא, זה לא אומר שום דבר עליה.

שמואל מרציאנו :

אז אני, לכן אני שואל,

דניאל גניץ :

אתה חושב שזה צריך ממש לחזק.

אלעזר בוגוסלסקי :

אחד מהאנשים,

דניאל גניץ:

את הקשרים האלה,

אלעזר בוגוסלסקי:

לעלות בדיונים שלהם, איך לקשר בין כל התופעות האלה. כי אנחנו מבחינת, תבינו זה לא משהו מקצועי, זה לא ממה שאנחנו מקבלים על זה כסף.

שמואל מרציאנו:

כן, כן,

אלעזר בוגוסלסקי:

פשוט בן אדם מתקשר אלי, ואני נותן לו תשובה. אם אני לא יודע אני שואל משה, או משה מריץ את זה ברשתות או דברים כאלה. אנחנו לא חושבים ברגע הזה שאנחנו צריכים לערב משהו. אם אנחנו לא מצליחים, משהו נתקע. אני חושב שכמה פעמים פניתי לדניאל. היו כאלה מקרים אנחנו מכירים, ברוך השם, היו אנשים אחרים. הרכז הספציפי של הרמות כנראה לא קרה. עוד פעם לא קרה לנו סליחה.

שמואל מרציאנו:

צריך לקשר.

אלעזר בוגוסלסקי:

יש פה המון אנשים,

שמואל מרציאנו:

כן, כן, בגלל זה שאלתי, בגלל זה שאלתי.

אלעזר בוגוסלסקי:

אני פשוט חייב להדגיש שהיא לא, אני בטוח שהיא עושה עבודה נהדרת. יש פה המון אנשים אחרי השקפים האלה, רק שנינו שבטח מישהו מהם שם בקשר. פשוט לא, לא קרה שזה היה צורך לזה.

שמואל מרציאנו:

אוקי.

אלעזר בוגוסלסקי:

זה לא נרשם בספרים שלנו, בוא נגיד ככה.

שמואל מרציאנו:

נמשיך.

משה שציוטקין:

כן לימודי תורה.

אלעזר בוגוסלסקי:

תלמוד, תלמוד תורה. פה זה פשוט קורה. אנחנו באינטרוול, אנחנו לומדים. אנחנו ככה מנסים בעצם לשלב את כל האנשים שאנחנו רואים בתלמוד תורה. יש בכל הרשימה של מקומות שהם ריכוזי, הדתיים שם ברמות, יש שם תלמוד תורה. לפעמים אנחנו מלמדים כמוכן לא אנחנו אישית, לפעמים זה מישוהו אחר, יש כל מיני, יש פעילות סדורה, הייתי אומר בנושא הזה, וזה גם משהו שחודר לתודעה של אנשים, שיהודי זה מישוהו שכל יום לומד, כי כשהם באים זה עוד לא כל כך ברור, כשעשינו אנשים עושים תשובה כמוני. אחר כך זה אתה רואה שהשכנים רצים, שבקבוצות כל הזמן יש מתחלפים את התאריכים והמקומות של הלימוד, אז זה, אז אנשים נסחפים לזה. ואז אני ראיתי אנשים במו עיניי שהם היו מתחילים בתור, לא תלמיד באיזה חוג, ואחר כך הוא כבר לקח את החוג משלו והוא מלמד.

דובר לא מזוהה:

כל הכבוד.

שמואל מרציאנו:

בתוכניות ל - ,

אלעזר בוגוסלסקי:

כן,

יהודה פרוידגר:

מה אתם, אמרתם שאתם גם בכל אופן בקשר גם עם החילוניים שבשכונה והכול,

אלעזר בוגוסלסקי:

כן,

יהודה פרוידגר:

להם יש דברים ייעודיים להם או אתם אומרים - זה אנחנו עושים מה שמעניין אתכם,

אלעזר בוגוסלסקי:

לא, לא,

יהודה פרוידגר:

מעניין אתכם לא תיקחו.

אלעזר בוגוסלסקי:

אני הייתי, בעינינו, בוא נגיד ככה רמות של היום שאתה רואה שם חילוני, אתה קצת מופתע,

יהודה פרוידגר:

נכון.

אלעזר בוגוסלסקי:

מה אתה עדיין עושה פה? ואז בגלל ש - , עוד פעם יש לו את השפה ואת המנטאליות ואני בשבילו
אולי קצת יותר ממישהו שמחופש ליהודי. אתה יודע, מה? מה אתה מספר לי? מה? לבשת שחור לבן,
זה לא אומר לי כלום, אבל יש קרבה מסוימת. אני שואל אותו, אח שלי, כל הכבוד, מה אתה עושה
פה? שבת ורמות ב' אין (לא ברור), אבל נגיד בפולין כן, וכאילו, כולם שחור לבן מסביבך אומר - טוב
לי פה, רגוע לי פה, אין פה מוזיקה בשבת, בשבת, ממילא אני לא נוסע, אז אני לוקח אותו ככה, הוא
אומר - תשמע, אולי הגיע הזמן בשבילך להגיע לאיזה סמינר ערכים, או שבכלל חשבת קצת ללמוד
מה זה יהדות? תשמע - אני צריך להגיע לפנסיה ואז יהיה לי זמן, אז אתה כבר יודע להתמודד עם
תופעות כאלה. אתה אומר - בסדר, כל השאר לפנסיה, אבל השיעור היום אתה הולך איתי. אני לא
אומר שמחר הוא הופך לשומר תורה ומצוות, אבל עובדה שהוא שם, זה רק בגלל שטוב לו.

שמואל מרציאנו:

אלעזר, מגיעים למתנ"ס רמות או למתנ"ס מעלה רמות או שאתם לא מגיעים לאף מתנ"ס?

אלעזר בוגוסלסקי:

לא, זה אחד מהנושאים. אנחנו בעצם במצב שלנו, היום אנחנו יותר מרוכזים סביב תולדות, למשל
בתור משרד כן, וגם המקומות שאנחנו מתפללים או לומדים, ושמה הכול קורה, או שכמובן בבתיים,
בבתיים של אנשים, או כשאנחנו נראה מהשקפים, לגבי התכנית שלנו להגנה עצמית, אנחנו שוכרים
את המקום, כי ניסינו לדבר עם המתנ"ס מה שלא יצא זה יותר משה.

משה שציוטקין:

לא היה זמן לדבר, אנחנו,

אלעזר בוגוסלסקי:

אנחנו התארגנו יותר מדי מהר,

משה שציוטקין:

ועושים בעיה.

אלעזר בוגוסלסקי:

אנחנו בהחלט,

משה שציוטקין:

(לא ברור) חדש.

אלעזר בוגוסלסקי:

התשובה היא כזאת, אנחנו נשמח להשתמש בכל הנכסים של עירייה, אני מבין,

שמואל מרציאנו:

אז נעשה את הקשר הזה,

משה שציוטקין:

אני דיברתי עם אנשים,

אלעזר בוגוסלסקי:

אגב אני מכיר אנשים, אני בקשר.

שמואל מרציאנו:

לחזק את הקשר.

אלעזר בוגוסלסקי:

כן, כן,

שמואל מרציאנו:

שקשור לעירייה.

אלעזר בוגוסלסקי:

פעילים שם במתנ"ס רמות הוא גם חלק מהרחוב, הוא עובד בערכים, הוא לא עובד, אבל הוא מתנדב שם כנראה, אנחנו מכירים את זה.

שמואל מרציאנו:

אלעזר, אני מבקש יש בחמש וחצי, יש עוד ועדה פה, אז אפשר, צריך לקצר.

אלעזר בוגוסלסקי:

מסיים כל רגע,

שמואל מרציאנו:

כן,

אלעזר בוגוסלסקי:

בואו נרוץ. כן הנה למשל תוכנית שבת, שבתות, שאנחנו מארגנים על בסיס תולדות ישורון, שזה יותר מ – 80 אנשים כל פעם, שזה אנחנו בחרנו את המסלול של טעימות, שבת מרוקאית, שבת,

משה שציוטקין:

אנחנו רוצים להסביר מה זה.

אלעזר בוגוסלסקי:

אנחנו רוצים להסביר, אנשים מרוסיה, אוקראינה. מה זה יהדות? כי זה אנשים חושבים שיש חב"ד זהו. אבל יש תימנים, יש מרוקאים, יש גרוזינים. אנחנו כל שבת,

משה שציוטקין:

כל זה (לא ברור).

אלעזר בוגוסלסקי:

זה טיול לקבוצה אחרת, היה שבת האחרון היה שבת צרפתי, הכול אוכל צרפתי, הכול דברים.

שמואל מרציאנו:

טעים.

אלעזר בוגוסלסקי:

הכול טעים,

שמואל מרציאנו:

פספוס,

אלעזר בוגוסלסקי:

זה לא סוד שדרך הפה זה יותר הולך טוב יותר כן, אז זה אחד מהדוגמאות, בבקשה. אנחנו פורסים שולחנות. עוד פעם אחת. זה תימני, זה איטלקי, זה רוסי,

משה שציוטקין:

סובייטית.

אלעזר בוגוסלסקי:

סובייטית,

משה שציוטקין:

שבת סובייטית,

אלעזר בוגוסלסקי:

זה בוכרים, זה אשכנזי, זה מקוראי, ועוד, ועוד, כל סעודה זה סגנון אחר, יש בן אדם (לא ברור) היה הרב דיין בא להסביר על מה יקרה, אם זה היה קורה.

משה שציוטקין:

יש איזה אורח, מכובד.

אלעזר בוגוסלסקי:

בא לסעודה שלנו להסביר.

שמואל מרציאנו:

אוקי, בסדר להמשיך.

אלעזר בוגוסלסקי:

כן, עוד דבר, הנה זה היה משהו שאולי עוד פעם, כביכול חד פעמי בדיוק באותו יום, יום למחרת שפרצה המלחמה בין רוסיה ואוקראינה, הסתבר שיש לנו איש יקר ברמות, הרב נויברט שהוא יש לו רקורד בשליחות בקיב שיש אפשרות לקחת את האנשים שהם באים מלחמה. כן או בורחי מלחמה, לקחת משהו כמו 150, 180 איש לכל שבוע של פסח, כי אם אתם זוכרים, זה התחיל בפברואר,

משה שציוטקין:

50 אחוזים, הכול היה מסודר.

אלעזר בוגוסלסקי:

אז אנחנו שכרנו מקום ירוחם. שתבינו, לא כל הישראלי היה בירוחם, לקחת אנשים רק עזבו את אוקראינה. להכניס אותם לירוחם לשבוע. עשינו להם שם גם שיעורים כמובן תפילות, וסעודות, ליל הסדר וטיולים, הכול. אני חושב שרוב האנשים שהיו שם הם היום גרים ברמות. אני חותם שפעם הבאה זה יהיה אותה תוצאה, אבל דברים כאלה הם פשוט ממש הם כולם. דבר אחד בטוח הם כולם

בארץ. אולי איזה אחוז זניח עזב, אבל אז הם כולם אמרו - מה זה? גם אני רוצה הביתה, אני רוצה כמה עוד שבוע מקסימום אני לא אשורוד פה. ואנחנו דקה אחרי דקה, יום אחרי יום שינינו שם משהו במהלך הדבר הזה. אני לא יודע אם אתם רוצים להשקיע או להשקיע בדברים כאלה, אבל דברים כאלה עובדים. כי אתה בנוכחות אנשים כזה אתה. טוב, זה הנה, אתם מזהים את האיש הזה?

דובר לא מזוהה:

מי?

אלעזר בוגוסלסקי:

אני. דומה? אנחנו התארגנו מיד עם פרוץ המלחמה.

דובר לא מזוהה:

בסרטון יש, בסרטון.

אלעזר בוגוסלסקי:

יש שם סרטון במהלך הסרטון כדי להגיד כמה מילים, אנחנו התפרסנו סליחה, התארגנו מיד עם פרוץ המלחמה, אנחנו גייסנו הודות למשה גם גייסנו כסף לקנות את כל הציד. היו אנשים שכבר היה להם נשק. היו אנשים שקיבלו נשק כמוני, ואנחנו השתתפנו באימונים שזה גם אימוני קרב מגע וגם אימוני טקטיקה וכל הציד. אנחנו קבוצה דוברי רוסית שחלק מהקבוצה לא דוברת עברית בכלל. אז יש לנו עכשיו איזה מנגנון שאנחנו פועלים עם קבוצות אחרות ברמות קבוצות ההגנה, כן? שהן קבוצות ישראליות, ויש לנו את ה - Interface הזה דרך דוברי עברית בקבוצה שלנו, שאנחנו בעצם פה ממלאים אותו תפקיד מסוים שאם חס ושלום קרה משהו, עד שמגיעים הכוחות אנחנו כביכול אנחנו לא רוצים שזה יקרה, אבל אם משהו יקרה אנחנו קצת יותר מיומנים ממה שהיינו לפני זה. טוב. אני חושב שבגדול אנחנו פרסנו בפניכם את מה שפחות או יותר קורה ברמות. אנחנו כמובן,

שמואל מרציאנו:

אלעזר, (לא ברור), באמת רואים אותם, אתם עושים עבודת קודש, זה נכנס לי ללב ואנחנו רוצים לחזק את הקשר איתכם, לראות מה עם העירייה, מה אפשר לעשות. יש פה פיני שהוא איש מקצועי, יש לנו דניאל ונראה איך דרך ה - , גם המנהל קהילתי.

יהודה פרוידיגר:

מדהים, מדהים.

שמואל מרציאנו:

המתנ"ס,

יהודה פרוידגר:

למה רק ברמות? למה אתם רק ברמות?

אלעזר בוגוסלסקי:

זה שואל,

שמואל מרציאנו:

לא, צריך לעזור למשה במקום אחר, הוא צריך לעשות (לא ברור).

אלעזר בוגוסלסקי:

מקום, אנחנו פתוחים, אנחנו גם צמאים לתמיכות שלכם. אנחנו גם יודעים שאתכם אפשר לעשות דברים ענקיים,

יהודה פרוידגר:

יש בפסגת זאב אמן רוסי.

שמואל מרציאנו:

השאלה היחידה ונגמור עם זה, השאלה היחידה,

אלעזר בוגוסלסקי:

כן,

שמואל מרציאנו:

שאנחנו,

אלעזר בוגוסלסקי:

שאלה ראשונה.

שמואל מרציאנו:

רשות, רשות עליה וקליטה.

אלעזר בוגוסלסקי:

כן,

שמואל מרציאנו:

זאת אומרת שעולים בן אדם שהוא 30 שנה בארץ כבר כמוד אתה כבר לא נקרא עולה. העירייה המחלקה שלנו לא יכולה לעזור לך שאתה כבר לא עולה, אתה ישראלי כמוני,

יהודה פרוידיגר:

אבל הוא,

שמואל מרציאנו:

וכמוהו, וכמוהו,

אלעזר בוגוסלסקי:

אנשים כמונו, אנחנו נדאג.

יהודה פרוידיגר:

נכון,

שמואל מרציאנו:

אבל האם בקהילה שלכם יש לכם עולים? זה מה שהוא שואל.

יהודה פרוידיגר:

הוא עולה, נו,

שמואל מרציאנו:

יש עולים,

אלעזר בוגוסלסקי:

יש, אחרי המלחמה הזאת, אני חושב,

שמואל מרציאנו:

בסדר, זה מה שרציתי לדעת, זה כאילו,

אלעזר בוגוסלסקי:

450 משפחות, לדעתי, עוד פעם הערכה גסה,

שמואל מרציאנו:

כן,

אלעזר בוגוסלסקי:

יותר מ - 100 משפחות הם,

שמואל מרציאנו:

הם עולים בשנים,

אלעזר בוגוסלסקי:

אחרי המלחמה.

שמואל מרציאנו:

זה נתון מצוין, תודה רבה.

אלעזר בוגוסלסקי:

תודה רבה.

שמואל מרציאנו:

אלעזר ומשה,

אלעזר בוגוסלסקי:

בהצלחה.

שמואל מרציאנו:

ודניאל, מאוד חשוב,

דניאל גניץ:

כן,

שמואל מרציאנו:

להמשיך, שלא, לא רק דיבורים.

דניאל גניץ:

כן, כן,

שמואל מרציאנו:

הגברת חיה, נמצאת פה?

חיה רוזנשטיין:

כן, טוב. כמה דקות ממש. אני מנהלת מחלקת דוברות רוסית.

שמואל מרציאנו:

אור חיה.

חיה רוזנשטיין:

אור חיה. יש לנו בחורות, שהן עולות חדשות או בתהליך עלייה, ואני רואה את התפקיד שלנו כ - , בעצם מקום לעזור להן באינטגרציה בישראל, להצמיח. ואני אספר סיפור קצרצר שקרה לפני כמה שנים. זה לא סיפור חדש בשבילי, אבל אני אוהבת אותו. לפני כמה שנים הגיעה קבוצה של בנות לתכנית מסע. ותוכנית ועושים להם את הכול, ובנות מרוצות באופן כללי, ויש אחת שכל הזמן עם פרצוף תשעה באב. ואני שואלת אותה - מה קורה? היא אומרת - אני רוצה הביתה ואחרי כמה ימים את אותו דבר. ואני עוד פעם שואלת אותה - מה קורה היום? אני רוצה הביתה וככה אני ממשיכה. אני רוצה גם לתת לה יחס. אני רוצה, אז היא עוד פעם תגיד שהיא רוצה הביתה. אני רוצה שהיא, שהיא תדע ששומעים אותה. וככה זה ממשיך. והם היו צריכות לחזור אחרי סוכות, באמת לחזור הביתה. ובסוכות הם היו אצלי בסוכה והם באו לעזור לי במטבח ועם פרצוף תשעה באב. ואני שואלת אותה - אה, סליחה, עוד היה באמצע. אני שואלת אותה - מה שלומך? היא אומרת - הכול רע. אני שואלת - למה? היא אומרת אני רוצה לחזור הביתה. אז זה הסידור, כן. ואז היא כבר צריכה עוד שבוע לעזוב. ואני שואלת אותה - מה קורה? היא אומרת - הכול רע. אני שואלת - למה. אני כבר יודעת את התשובה. כבר שמעתי אותה אלף פעם.

שמואל מרציאנו:

לחזור לבית.

חיה רוזנשטיין:

והיא אומרת - אני לא רוצה לעזוב. אני באותו רגע כמעט, כמעט הפלתי את הסיר שהיה לי בידים, והיא חזרה, כי הייתה חייבת לחזור. עשתה עלייה, חזרה אלינו. התחתנה, גרה כאן כבר שנים ומשפחה חב"דניקית שבעלה הלך לצבא עובד בהייטק. ולמה אני מספרת את זה? כי באמת אני, אני רואה את השליחות שלי. אני שנה 40 בארץ, כן עלינו בשנת 86 ואני רוצה מאוד להראות למי שמגיע, את הפנים היפות של הארץ, וגם לחזק את הזהות היהודית ודרך אהבת הארץ לחזק את זה, כי אני חושבת שבישראל זה לא עובד אחרת. ואנחנו עוזרים מכל הבירוקרטיה, ומאוד מאוד דוחפים את הבנות ללמוד השכלה גבוהה. מעבר לזה שזה השכלה, זה גם לימוד עברית ברמה אחרת. זה אינטגרציה כבר ברמה אחרת.

שמואל מרציאנו:

אתם עושים אולפנים בתוך, בתוך,

חיה רוזנשטיין:

אין לנו אולפן אצלנו, אנחנו נמצאים פה. ברחוב יפו יש לפחות 2 אולפנים במרחק הליכה, יש את,

שמואל מרציאנו:

אוקי,

חיה רוזנשטיין:

בית העם ויש מורשה ואנחנו מכוונים לשם. יש לנו שיעורי יהדות ומורשת ישראל ואנחנו. אחד הדברים שאני גאה בהם, אנחנו כל כמה זמן יוצאים לשבת למקום אחר בארץ ולומדים את המקום. אז נגיד שבת האחרונה שעשינו זה היה בקיבוץ עין צורים. אנחנו מקום של חב"ד וקיבוץ עין צורים זה לא בדיוק חב"ד

שמואל מרציאנו:

כן,

חיה רוזנשטיין:

אבל זה, לי זה מאוד מאוד חשוב שהם באמת, כמו שאמרתי, יראו את הפנים היפות של הארץ. זהו.

דובר לא מזוהה:

תודה רבה.

שמואל מרציאנו:

תודה רבה, ואתם בקשר ישירות עם העירייה?

חיה רוזנשטיין:

אנחנו בקשר עם העירייה,

שמואל מרציאנו:

עם דניאל, עם דניאל,

חיה רוזנשטיין:

ואנחנו גם העירייה עוזרת לנו, למשל בסיפור, בסיפור של השכלה גבוהה.

שמואל מרציאנו:

יש פעם בשנה אירוע, כל ה - ,

חיה רוזנשטיין:

יש אירוע, אבל יש גם קשר יותר שוטף.

שמואל מרציאנו:

מצוין.

חיה רוזנשטיין:

יש אנשים שמגיעים נפגשים עם בנות, מכוונים אותם נגיד על ההשכלה הגבוהה, תלוש משכורת.

שמואל מרציאנו:

יפה.

חיה רוזנשטיין:

שכירות.

שמואל מרציאנו:

שימשיך ככה בעזרת השם. תודה רבה. כל הכבוד, כל הכבוד. דברי סיכום, ממנהל רשות הקליטה מר פיני ידידי,

פיני גלינקביץ:

טוב האמת שתודה, תודה לכם שאתם נמצאים כאן איתנו, ושיתפתם אותנו בכל מה ש - .

יהודה פרוידגר:

הם נמצאים בכלל.

פיני גלינקביץ:

הם נמצאים,

יהודה פרוידגר:

לא רק איתנו, בכלל.

פיני גלינקביץ:

לגמרי, לגמרי. זה כמו, זה כמו אש התמיד במשכן שהיא תמיד צריכה.

שמואל מרציאנו:

הנה. זה כבר לא צריך להגיד לו את זה. זה טבעי, זה טבעי.

פיני גלינקביץ:

זה הצו שלנו, חבריה.

יהודה פרוידגר:

יפה, יפה.

שמואל מרציאנו:

זה כבר נהיה רציני.

פיני גלינקביץ:

אז לראות אתכם.

דובר לא מזוהה:

זה קשור (לא ברור),

שמואל מרציאנו:

לא, לא, אתה עושה שבוע, מה? יותר (לא ברור) ממנו.

יהודה פרוידגר:

הוא התחיל עם דבר תורה,

פיני גלינקביץ:

לא, אנחנו חיכינו עד שתבוא, ואז הגיעה לורה ורטון, ואי-אפשר היה לצו,

יהודה פרוידגר:

אי-אפשר היה להגיד דבר תורה ליד לורה. בשיחת סיכום,

פיני גלינקביץ:

אני הייתי רוצה אבל זה, אתה יודע,

יהודה פרוידגר:

יש לך 5 דקות.

פיני גלינקביץ:

דבר תורה, (לא ברור). אבל את הישיבה הבאה אנחנו נקדיש לדבר הזה. אני, אני חושב שחלק מהדברים המעניינים שנמצאים כאן. קודם כל, אנחנו כעירייה עושים הרבה מאוד דברים ואנחנו

צריכים להגיע לעוד ולעשות עוד. אבל אנחנו לא יודעים את הכול, וכמה שאנחנו רוצים, אנחנו לא מכירים את הכול, וכמה שאנחנו רוצים והעירייה נפלאה ונהדרת. אנחנו לא מגיעים לקצה, ושם היתרון הגדול שלכם כארגונים, כגופים שנמצאים בשטח והם נוגעים בעולים ומלווים אותם ונמצאים איתם, ואנחנו צריכים להיות כמה שיותר בקשר. היה לי חשוב מאוד לחדד את זה. דניאל, ויכול להיות שבהמשך אנחנו צריכים עוד, אם אנחנו ניקח את הכותרת של אוכלוסיית עולים חרדית דוברי רוסית ואני מוריד את דוברי רוסית, ואני שם דוברי צרפתית, או אני שם דוברי אנגלית או רומנית. מה ההבדל? מה המיוחד בקטע של האוכלוסייה החרדית דוברי רוסית, אל מול האוכלוסייה החרדית דוברי צרפתית? איפה הנקודות המיוחדות שהן אחרות? כי בגדול, כשבן אדם הסביר, הרגיל או כל מה שמוכרים, לא מכירים את הקהילה דוברת רוסית מאוקראינה, מרוסיה, מאוזבקיסטן, כל הדברים כאוכלוסייה דתית חרדית, מכירים אותם כאוכלוסייה שהיא יותר חילונית. וכאן יש משהו מאוד ייחודי ומיוחד של קהילה שצומחת וגדלה ופועלת בירושלים שהיא חרדית, ואני חושב שכאן יש משהו שצריך ללמוד על ההבדלים האלה קצת יותר, כדי שנדע גם לכוון ולתת את המענה הכי טוב, ואת זה אנחנו צריכים לעשות ביחד. אז בהחלט אני חושב שמכאן כדאי לצאת הלאה לתוכנית עבודה שכוללת מפגשים שונים של היכרות עם עוד קבוצות,

שמואל מרציאנו :

יום עיון.

פיני גלינקביץ :

שוונות, ועיון עיון, כתבת כאן תוכנית עבודה ל - 26, אני בהחלט מאמץ אותה. היא הייתה בכותרות. צריך עכשיו לרדת ולפרק אותה להגדלת המעורבות. מה זה אומר הגדלת המעורבות? זה עוד מפגש זה עוד זה, ולהעביר את המידע ואפשר בהחלט להתקדם עם זה. זה חשוב. בחלק גדול מהדגש שלנו צריך להיות לעידוד העלייה מקהילות דוברות רוסית לירושלים, שזה דבר שאנחנו חלשים בו, אוקי, אנחנו חלשים בזה. יש רוב העולים למדינת ישראל הם עולים דוברי רוסית. רוב העולים, ואני מדבר על עשרות אלפים.

יהודה פרוידגר :

רובם לא דתיים. לא?

פיני גלינקביץ :

ורובם לא דתיים.

יהודה פרוידגר :

נכון.

אלעזר בוגוסלסקי :

ובתוך האוכלוסייה הזאת גוברת,

יהודה פרוידגר:

רובם גם לא יהודים.

אלעזר בוגוסלסקי:

תנועת,

יהודה פרוידגר:

רובם גם לא יהודים, לא?

אלעזר בוגוסלסקי:

אנשים חוזרים בתשובה.

פיני גלינקביץ:

אז הקטע,

יהודה פרוידגר:

צריך שיתגירו,

אלעזר בוגוסלסקי:

(לא ברור) לירושלים.

יהודה פרוידגר:

קודם צריך שיתגירו,

פיני גלינקביץ:

אז כאלה שהם בחוק השבות, יש כאלה שהם זכאי עלייה ומגיעים וכולה. אוכלוסייה החרדית הרוסית היא באמת זה, ואגב ברמות, הזכרתי את הרב צידון, כי היה לנו הרבה מאוד עבודה איתו בעבר, ושיתופי פעולה, הייתי מקבל ממנו כל שבוע את פרשת השבוע אגב, זה היה לפני כמה שנים טובות, אבל בהחלט אני רואה את הייחודיות בבניית תוכנית עבודה איתה, עם הקהילה, גם במי שנמצא כאן, וגם בקטע של עידוד עלייה. דניאל, אפשר לרכז את זה גם מול מול הרכזי קליטה בשכונות ולעשות כאן איזה פעילות. אני שמח שהצפת את זה ותודה, ותודה לכם.

שמואל מרציאנו:

תודה לכם. אני סוגר את ישיבת מספר 7. תודה רבה לכם, ואני מקווה בעזרת השם להמשך שיתוף פעולה.

פיני גלינקביץ:

אמן,

שמואל מרציאנו:

דניאל,

פיני גלינקביץ:

ישר כוח.

שמואל מרציאנו:

דניאל, סומכים עליך. תודה רבה.

יהודה פרוידגר:

תודה רבה.

סיום הדיון